

RECENZJE

DOI: 10.15290/lingdid.2018.22.13

dr Katarzyna Sowa-Bacia

Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie
Wydział Filologiczny, Instytut Neofilologii
tel. (12) 662 67 64
e-mail: katarzyna.sowa-bacia@up.krakow.pl
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7281-5634>

Agata Borek, Renata Czaplukowska, *Forum EU. Ein Text- und Übungsbuch für Studierende*, sierke Verlag, Göttingen 2017, 145 s., ISBN 13: 978-3-86844-941-9

Książka Agaty Borek i Renaty Czaplukowskiej *Forum EU. Ein Text- und Übungsbuch für Studierende*¹ to zbiór tekstów oraz ćwiczeń, przeznaczonych dla osób legitymujących się znajomością języka niemieckiego na poziome B2/C1 (według *Europejskiego systemu opisu kształcenia językowego*²) i chcących pogłębić swoją wiedzę na tematy związane z Unią Europejską, a także pragnących poszerzyć swoje kompetencje językowe, m.in. w zakresie umiejętności prowadzenia dyskursu w języku niemieckim. Publikacja ta jest poniekąd kontynuacją

¹ A. Borek, R. Czaplukowska, *Forum EU. Ein Text- und Übungsbuch für Studierende*, Göttingen 2017.

² *Europejski system kształcenia opisu językowego: uczenie się, nauczanie, ocenianie*, Warszawa 2003.

wcześniejszych prac Autorek, np. monografii Renaty Czaplikowskiej pt. *Grundlagen der Fremdsprachendidaktik. Unterrichtsbuch*³ lub pt. *Methodik des Unterrichts Deutsch als Fremdsprache. Lehr- und Übungsbuch für künftige DaF-Lehrende*⁴, które również w formie tekstów i ćwiczeń w języku niemieckim dają możliwość zdobycia wiedzy, w tych przypadkach na temat podstaw dydaktyki języka obcego oraz metodyki nauczania języka niemieckiego jako obcego.

Recenzowana pozycja składa się z przedmowy oraz piętnastu rozdziałów. Zawiera poza tym wykaz stron internetowych, na których można znaleźć w języku niemieckim dodatkowe informacje dotyczące Unii Europejskiej. Ponadto do monografii załączono listy środków językowych używanych podczas dyskusji, argumentacji, opisu statystyk, diagramów, streszczenia. Na końcu książki umieszczono klucz do ćwiczeń i bibliografię.

W przedmowie Autorki określają cel publikacji, jakim ich zdaniem jest zapoznanie czytelnika z wybranymi obszarami wiedzy na temat Unii Europejskiej, a także m.in. wsparcie rozwoju kompetencji dyskursywnej w języku niemieckim. Ponadto w przedmowie wskazano poziom językowy wykorzystywanych w tej monografii autentycznych tekstów. Autorki są świadome faktu, że w *Forum EU. Ein Text- und Übungsbuch für Studierende*⁵ omówiono jedynie wybrane zagadnienia dotyczące Unii Europejskiej, oraz że ze względu na czas, jaki upłynął od zakończenia przygotowywania książki a jej publikacją, pewne ważne w kontekście Unii Europejskiej tematy, jak np. wystąpienie Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej, nie mogły zostać poruszone. Z tego właśnie względu Autorki zamieszczają w monografii wykaz linków do stron internetowych w języku niemieckim, za pomocą których czytelnicy będą mogli uzupełnić swoją wiedzę o te zagadnienia związane z Unią Europejską, które nie zostały przedstawione w recenzowanej pozycji.

W każdym z piętnastu rozdziałów zaprezentowane zostały inne zagadnienia dotyczące Unii Europejskiej. Tytuły poszczególnych rozdziałów brzmią następująco:

- Tożsamość i przyszłość Europy,
- Unia Europejska jako abstrakcyjny twór,
- Jednym językiem,
- Spór o języki: Niemcy chcą zakończyć służalczość w Brukseli,
- Reforma oświaty pod prężierzem,

³ R. Czaplikowska, A.D. Kubacki, *Grundlagen der Fremdsprachendidaktik. Unterrichtsbuch*, Kraków 2010.

⁴ R. Czaplikowska, A.D. Kubacki, *Methodik des Unterrichts Deutsch als Fremdsprache. Lehr- und Übungsbuch für künftige DaF-Lehrende*, Chrzanów 2016.

⁵ A. Borek, R. Czaplikowska, *Forum EU. Ein Text- und Übungsbuch für Studierende*, Göttingen 2017.

- Uczenie się przez całe życie,
- Polska: pięć lat w Unii Europejskiej,
- Polacy uważają Niemców za coraz mniej sympatycznych,
- Niemcy forsują kwestię klimatu,
- Stara Europa zostawia wschód na lodzie,
- Podstawowe pojęcia dotyczące Unii Europejskiej,
- Quiz o Europie,
- Osobistości Unii Europejskiej,
- Prezydentura w Unii Europejskiej,
- Kluczowe daty w historii Unii Europejskiej.

W przytoczonych powyżej tytułach poszczególnych rozdziałów można zauważyć ich szeroki i zróżnicowany zakres tematyczny. W każdym rozdziale zawarto jeden lub kilka krótkich tekstów. Do każdego tekstu przygotowano urozmaiconą sekwencję ćwiczeń, które służą rozwojowi sprawności:

- czytania, np. uzupełnianie luk w tekście podanymi informacjami⁶,
- pisania, np. pisemna ocena przedstawianego w tekście problemu⁷,
- mówienia, np. ustne ustosunkowanie się do podanej tezy⁸.

Ponadto zawarte ćwiczenia rozwijają także leksykę, np. wyjaśnianie definicji za pomocą parafrazy⁹. W monografii zastosowanie znajdują również ćwiczenia tłumaczeniowe, np. tłumaczenie zdań z języka niemieckiego na język polski¹⁰.

Na szczególną uwagę zasługują dołączone do książki listy uzualnych środków językowych, za pomocą których czytelnik ma możliwość wyrażania poglądów, argumentowania, opisywania diagramów i statystyk, czy streszczania tekstów lub wypowiedzi. Te środki językowe w dużej mierze ułatwiają pracę nad tymi ćwiczeniami zawartymi w monografii, które rozwijają sprawność mówienia i pisania.

Do monografii dołączono także klucz do ćwiczeń, co z kolei umożliwi samodzielną pracę z książką. Może ona zatem być zastosowana nie tylko podczas zajęć ze studentami czy uczniami, ale także służyć do pracy w domu.

Studiując *Forum EU. Ein Text- und Übungsbuch für Studierende*¹¹ można zauważyć duże wyczucie dydaktyczne, z jakim została opracowana książka. Chodzi tutaj nie tylko o ułożenie ćwiczeń w takiej kolejności, aby możliwa była stopniowa progresja. Chodzi głównie o zastosowanie ćwiczeń, polegających

⁶ A. Borek, R. Czaplikowska, *Forum EU. Ein Text- und Übungsbuch für Studierende*, Göttingen 2017, s. 33.

⁷ Ibidem, s. 30.

⁸ Ibidem, s. 26.

⁹ Ibidem, s. 1.

¹⁰ Ibidem, s. 36.

¹¹ Ibidem.

np. na antycypacji treści, występujących w danym tekście lub wyjaśnianie znaczenia słów-kluczy, przed przystąpieniem do pracy z tekstem. Godna uwagi jest także ogromna różnorodność zadań, np. formułowanie pytań, w celu przygotowania i przeprowadzenia ankiety na określony temat¹² bądź rozwiązywanie krzyżówki¹³. To wycucie dydaktyczne wynika m.in. z doświadczenia zawodowego Auterek – są one nie tylko uniwersyteckimi pracownikami naukowo-dydaktycznymi, ale także certyfikowanymi egzaminatorami oraz tutorami kursów internetowych Instytutu Goethego. Owo wycucie sprawia, że poruszane w monografii zagadnienia, które są złożone, zostały zaprezentowane w sposób przystępny i atrakcyjny dla czytelnika.

Reasumując można stwierdzić, że recenzowana pozycja znajdzie szerokie grono odbiorców. Wśród tego grona znajdują się nie tylko studenci germanistyki, europeistyki, czy politologii posługujący się językiem niemieckim na poziomie B2/C1, jak określają to Autorki w przedmowie. Do tego grona można zaliczyć także wykładowców oraz nauczycieli, którym *Forum EU. Ein Text- und Übungsbuch für Studierende* będzie służyła jako pomoc dydaktyczna, dzięki której w sposób ciekawy oraz za pomocą zróżnicowanych ćwiczeń będą mogli przekazywać podstawy wiedzy o Unii Europejskiej, a także rozwijać kompetencję językową na poziomie B2/C1. Recenzowana monografia z pewnością zaoszczędzi wykładowcy/nauczycielowi pracy i czasu, jaki trzeba włożyć w przygotowanie chociażby jednych interesujących zajęć lub jednej ciekawej lekcji na tematy związane z Unią Europejską.

Bibliografia

- Borek A., Czaplikowska R., *Forum EU. Ein Text- und Übungsbuch für Studierende*, Göttingen 2017.
- Czaplikowska R., Kubacki A.D., *Grundlagen der Fremdsprachendidaktik. Unterrichtsbuch*, Kraków 2010.
- Czaplikowska R., Kubacki A.D., *Methodik des Unterrichts Deutsch als Fremdsprache. Lehr- und Übungsbuch für künftige DaF-Lehrende*, Chrzanów 2016.
- Europejski system kształcenia opisu językowego: uczenie się, nauczanie, ocenianie*, Warszawa 2003.

¹² A. Borek, R. Czaplikowska, *Forum EU. Ein Text- und Übungsbuch für Studierende*, Göttingen 2017, s. 7.

¹³ *Ibidem*, s. 29.